

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9006/2022
26.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Добрица Лазић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Здравковић адвокат из ..., ради враћања стеченог без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2018/21 од 10.03.2022. године, у седници одржаној 26.10.2023. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2018/21 од 10.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву П 21/19 од 28.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да на име враћања стеченог без основа исплати тужиоцу износ од 50.000 евра у динарској противвредности по курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом у висини референтне каматне стопе ЕЦБ на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена од 05.09.2007. године па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 279.150,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2018/21 од 10.03.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Краљеву П 21/19 од 28.04.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Друге битне повреде одредаба парничног поступка, учињене пред другостепеним судом тужилац у ревизији не наводи.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као купац са Предузећем „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. из Ниша (кога је заступао ВВ) као продавац закључио, уговор о купопродаји локала у приземљу стамбено – пословног објекта спратности ПО+П+ПЗ у ..., у улици ... бр. ..., површине 40,97м², на кп. бр. .. К.О. ... који је оверен пред Општинским судом у Нишу, Ов 6823/07 од 30.08.2007. године. Дана 18.03.2008. године сачињена је признаница којом је констатовано да је „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. кога заступа ВВ признао под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, без принуде и присиле, да је од тужиоца дана 18.03.2008. године примио износ од 50.000 евра на име куповине локала површине 40,97м² у Наведени новчани износ није уплаћен на текући рачун предузећа „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о, али је исто започело изградњу стамбено – пословног објекта на кп. бр. .. К.О. ..., тако што је преко извођача радова извршило откоп земље, постављање темеља и темељне плоче. У току 2008. и 2009. године настали су проблеми у пословању предузећа. Власници парцеле и инвеститори ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ су са предузећем „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. закључили споразумни раскид уговора о заједничкој изградњи и заједничком финансирању изградње стамбено – пословног објекта на катастарским парцелама бр. ..., .. и .., оверен пред Општинским судом у Врњачкој Бањи дана 15.01.2009. године. Уговорне стране су сагласно констатовале да по основу наведеног уговора не постоје било каква имовинско – правна потраживања како међусобно, тако ни трећих лица према инвеститорима, у односу на располагања суинвеститора у току трајања уговора. Истог дана је пред судом оверена изјава о отказивању пуномоћја – овлашћења које су власници парцеле дали власнику „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. ВВ да предузима одређене радње у циљу реализације уговора о изградњи објекта. Тужени ВВ као суинвеститор је са власницима парцела – инвеститорима, закључио уговор о заједничкој изградњи и заједничком финансирању изградње објекта на локацији ... број .. у ... на спојеној парцели под иницијалним бројем Тужени је са ВВ закључио уговор о преузимању међусобних права и обавеза поводом предузимања изградње, односно уступања започетог стамбено – пословног објекта на кп. бр. .. К.О. ..., који је оверен пред Општинским судом у Врњачкој Бањи дана 24.04.2009. године. У члану 3. уговора је констатовано да је тужени са инвеститорима уговорио наставак градње предметног објекта, да је са уговарачем ВВ регулисано питање накнаде за уложена средства у започету градњу предметног објекта и тужени је обавезан да по том основу изврши исплату 67.000 евра у динарској противвредности на дан плаћања по највишем курсу НБС. Овај уговор је оглашен ништавим правноснажном пресудом Основног суда у Краљеву, Судска јединица у Врњачкој Бањи П 1328/17 од 04.07.2018. године. Пред Привредним судом у Нишу спроведен је стечајни поступак Ст 292/11 над предузећем „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. из Ниша који је закључен решењем истог суда од 19.11.2013. године. Тужилац је као стечајни поверилац пријавио своје потраживање према стечајном дужнику, које је оспорено у целости. Предузеће „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. је брисано из регистра АПР 15.01.2014. године. Правноснажном пресудом Вишег суда у Краљеву К 8/16 од 04.05.2018. године, оптужени ВВ оглашен је кривим за продужено кривично дело злоупотреба положаја овлашћеног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ и осуђен на

казну затвора у трајању од 3 године. Овом пресудом ВВ је осуђен и зато што је у својству директора Привредног друштва „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. са оштећеним АА, овде тужиоцем закључио оверени предуговор о купопродаји локала површине 40,97м², за који му је оштећени АА дана 18.03.2008. године предао део купопродајне цене у износу од 50.000 евра у динарској противвредности од 4.174.520,00 динара, који оптужени није уплатио на благајни предузећа ни на текући рачун, већ је задржао за себе. Закључени предуговор о купопродаји није евидентирао у пословној документацији Привредног друштва „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о, нити је његово привредно друштво изградило и предало купцу АА предметни локал. Поред тога, ВВ је осуђен и због тога што приликом закључења уговора од 24.04.2009. године са туженим ББ није пренео уговарачу обавезе које је Привредно друштво „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. имало по основу закљученог предуговора о купопродаји локала и станова, а од ББ је у периоду од 13.03.2009. године до 17.06.2009. године у више наврата примио у готовини износ од укупно 62.000 евра на име уступљеног права на започетој изградњи стамбено – пословне зграде, који није уплатио на текући рачун ПД „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о, нити је новац вратио купцима локала и станова, већ је задржао за себе. Наведеном кривичном пресудом оптужени ВВ обавезан је да оштећенима на име истакнутих имовинскоправних захтева плати, између осталих и оштећеном АА, тужиоцу, износ од 50.000 евра (4.174.520,00 динара) у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев, са образложењем да је у току поступка утврђено да имовина тужиоца није ни на који начин прешла у имовину туженог, нити постоји основ у неком правном послу или закону да би били испуњени услови из члана 210. и 214. Закона о облигационим односима. Тужилац није ни у каквом уговорном односу са туженим, јер није закључио уговор о купопродаји локала са туженим, а тужени није био ни у каквом уговорном односу са Привредним друштвом „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о, нити је оснивач, нити члан наведеног привредног друштва, нити овлашћено лице предузећа које је брисано из привредног регистра 15.01.2014. године. Тужени је као физичко лице био суинвестор изградње стамбено – пословног локала на предметној локацији. Није дошло до промене дужника у облигационом односу поводом првобитне уговорене градње објекта, с обзиром да тужени није преузео никакав дуг привредног друштва у смислу члана 446. ЗОО, нити је приступио дугу у смислу члана 451. истог закона, нити је преузео испуњење уговорне обавезе према тужиоцу у смислу члана 453. Закона о облигационим односима. Тужени је са инвеститорима и власницима закључио нови уговор о заједничкој изградњи дана 07.04.2009. године, пошто су они споразумним раскидом уговора од 15.01.2009. године раскинули првобитни уговор о заједничкој изградњи од 28.11.2006. године и отказали пуномоћје ВВ. Утврђењем ништавости уговора о преузимању међусобних права и обавеза од 24.09.2009. године закљученог између туженог и ВВ не постоји обавеза туженог према трећим лицима, па ни обавеза туженог на исплату потраживаног износа.

Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду и прихватио разлоге које је дао првостепени суд.

По налажењу Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев. У конкретном случају тужилац је по предуговору који је закључио са предузећем „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о.

исплатио директору – законском заступнику предузећа ВВ износ од 50.000 евра који је он примио, али га није уплатио на рачун ни на благајну предузећа, због чега је осуђен правноснажном кривичном пресудом којом је и обавезан да новчани износ који је примио врати тужиоцу.

Дуг из предуговора који није извршен не може бити везан за било какву имовинску целину у смислу члана 452. Закона о облигационим односима, према коме лице на које пређе по основу уговора нека имовинска целина физичког или правног лица или један део те целине одговара за дугове који се односе на целину, односно на њен део поред дотадашњег имаоца и солидарно са њим, али само до вредности њене активе. Нема места примени цитиране законске одредбе зато што новчани износ који је тужилац непосредно предао законском заступнику предузећа ВВ у циљу купопродаје локала, није унет у имовинску целину Привредног друштва „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. јер законски заступник примљени износ новца није уплатио на рачун ни на благајну предузећа. Тужени јесте наставио изградњу зграде у којој је требало да се налази објекат за који је закључен предуговор између тужиоца и „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о, али то не указује да је дошло до прелаза имовине предузећа „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. па ни тужиоцеве имовине, у имовину туженог у смислу члана 452. Закона о облигационим односима, због чега није тужени у обавези да исплати потраживани новчани износ. Износ од 50.000 евра никада није био имовина предузећа „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. па нема места било каквом преносу имовине тог предузећа на туженог, супротно наводима у ревизији.

Неосновано је позивање тужиоца у ревизији да је смисао тужбе у томе да је са продајом започетог објекта од стране наведеног предузећа туженом отпао основ по коме је то предузеће наставило да држи 50.000 евра које је тужилац платио за уговорни локал, па је тужени куповином започетог објекта приступио његовом дугу у смислу члана 452. ЗОО и постао солидарни дужник тог дуга из неоснованог обогаћења. Новчани износ који је тужилац предао у циљу куповине локала није унет у имовинску целину предузећа „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. Тужени је са истим лицима- инвеститорима закључио нови уговор о заједничкој изградњи и заједничком финансирању изградње објекта на локацији у улици ... број .. у ... пошто је споразумно раскинут уговор са предузећем „GALANT INŽENJERING GROUP“ д.о.о. из Ниша. Уговор који је тужени закључио са ВВ по коме је он обавезан да регулише питање накнаде за уложена средства у започету изградњу је оглашен ништавим и тужени није у обавези да овај износ исплати тужиоцу. Због тога су неосновани наводи у ревизији тужиоца о погрешној примени материјалног права.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**

